

Utbildningsinspektion i Hultskolan Förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Hultskolan den 3 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Eksjö kommun och Hultskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Hultskolan intervjuades rektorn, lärare, förskollärare, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga klasser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Hultskolan	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	24
Skolbarnsomsorg	29
Förskoleklass	5
Grundskola	86

Hultskolan ligger cirka en mil öster om Eksjö. Skolan bedriver verksamhet inom förskoleklass, grundskolans årskurser 1–6 och skolbarnsomsorg. Rektorn för skolan är också rektor för förskolan i Hult och för Prästängsskolan i Eksjö.

Elevantalet har minskat något inom upptagningsområdet de senaste åren, vilket har medfört att skolan fått omorganisera klasser och grupper. Undervisningen bedrivs därför både i mindre åldershomogena grupper och i större åldersblandade grupper. Det är något fler pojkar än flickor på skolan.

Skolan består av två huvudbyggnader och en barack. Fritidshemmets verksamhet bedrivs i lokaler som skolan hyr av Svenska kyrkan.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Hultskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Hultskolans verksamhet är av god kvalitet. Skolan bedriver ett aktivt förbättrings- och kvalitetsarbete som bland annat tar sig uttryck i en bra arbetsplan som ständigt utvecklas. Rektorn bör dock leda skolans utvecklingsarbete så att skolan i sina diskussioner kring kunskaper och utveckling av arbetsmetoder mer fokuserar läroplanens och kursplanernas mål.

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör utveckla former för att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Skolan bör arbeta med att analysera skillnaderna mellan flickors och pojkars inställning till skolan.
- Skolan bör medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen.
- Skolan bör utveckla arbetet med de individuella utvecklingsplanerna avseende innehåll och kvalitet.
- Skolan bör arbeta för att elevernas inflytande över undervisningen innehåll och arbetsformer ökar i takt med stigande ålder och mognad.
- Skolan bör i sina diskussioner kring kunskaper och utveckling av arbetsmetoder mer fokusera på målen i läroplanen och kursplanerna.

- Skolan bör se över hur de arbetar för att utreda vilka behov av stödåtgärder som enskilda elever har.
- Skolan bör se över sitt sätt att organisera undervisningen så att lärare i huvudsak undervisar i de ämnen de har utbildning för.
- Skolan bör utveckla former för att följa upp att eleverna får sin garanterade undervisningstid i samtliga ämnen.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Vid Hultskolan följs elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik genom de nationella ämnesproven för skolår 5. Vidare följs kunskapsutvecklingen genom prov i årskurs 2 och 3, som är framtagna av kommunen. Dessa prov testar elevernas läsfärdighet samt färdigheter i matematik. Av skolans kvalitetsredovisning från 2005 framgår att skolan saknar former för att följa utvecklingen för elevernas kunskaper i alla ämnen. Lärare och rektorn menar också att det inte finns någon samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta att utveckla sitt arbete med att följa elevernas kunskapsutveckling så att samtliga ämnen omfattas.

Tabell 1. Andel elever som nått målen i de nationella ämnesproven.

Årskurs 5	Hultskolan		Eksjö kommun	
	2005	2006	2005	2006
Svenska	81 %	91 %	94 %	89 %
Matematik	94 %	91 %	90 %	83 %
Engelska	69 %	87 %	95 %	82 %

Variationen i resultaten kan förklaras genom att underlaget utgörs av ett litet antal elever och att enstaka elever påverkar de procentangivna resultaten. Lärarnas bedömning är att skolan genom åren har haft goda resultat i svenska, matematik och engelska, även om de påpekar att elevernas förmåga i de två förstnämnda ämnena minskat under senare år. Lärarna menar att pojkarna på skolan ibland påverkar varandra att inte tycka att lektionerna är roliga.

Intervjuer och undersökningar visar att eleverna överlag trivs och känner sig trygga på skolan. Av intervjuerna framkommer att det brukar råda en harmonisk stämning vid lektioner och på skolgården. Av en elevenkät och av intervjuerna med elever framkommer dock att det finns en viss skillnad mellan flickors och pojkars trivsel. Flickorna trivs mer med lektionerna än vad pojkarna gör och pojkarna trivs mer med rasterna än vad flickorna gör. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta vidare med att analysera skillnaderna mellan flickors och pojkars inställning till skolan.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Hultskolan bör utveckla former för att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Vidare bör skolan arbeta med att analysera skillnaderna mellan flickors och pojkars inställning till skolan.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

I Hultskolan menar lärarna att eleverna generellt respekterar varandra, men att språkbruket tidigare hade brister. Av den anledningen arbetar man regelbundet med elevernas språkbruk. Insatserna har utvärderats och skolan har konstaterat att arbetet gett god effekt, men också att det är ett arbete som måste fortsätta. Av intervjuer och observationer framgår det att personalen har ett gemensamt förhållningssätt kring normer och värden samt att all personal tar tag i de situationer som uppstår. Det finns regler som är väl kända av elever, föräldrar och personal. Inspektörerna bedömer att skolan bedriver ett målinriktat arbete med att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. Vid inspektionstillfället hade Hultskolan ett handlingsprogram mot kränkande behandling i enlighet med de tidigare bestämmelserna i läroplanen (Lpo 94). Programmet kan inte anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som den nya lagen kräver då den inte behandlar diskriminering.

Inspektörerna vill också påpeka att det den 15 oktober 2006 trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolan har utvecklat en handlingsplan för arbetet med elevdemokrati som på ett tydligt sätt behandlar vilka uppgifter som klassråden respektive elevrådet skall ansvara för. Skolan konstaterar dock i sin kvalitetsredovisning från 2005 att de saknar former för att få eleverna att utvärdera sitt eget arbete och lärande. Lärarna menar vid intervjun att elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer är ett förbättringsområde för skolan. Vidare uppger de att elevernas kännedom om kursplanernas mål är liten och att de upplever att det är svårt att konkretisera målen för eleverna. Inspektörerna bedömer att skolan

bör utveckla sitt arbete med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen samt arbeta för att elevernas inflytande över undervisningen innehåll och arbetsformer ökar i takt med stigande ålder och mognad.

Hultskolan har upprättat individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Av skolans lokala arbetsplan framgår det att utvecklingssamtalet bygger på den individuella utvecklingsplanen. De planer som inspektörerna tagit del av har också mer formen av ett underlag inför ett utvecklingssamtal, än formen av att vara ett framtidsytande måldokument som upprättats i dialog med elever och föräldrar. Formuleringarna i planerna är inte tydligt kopplade till läroplanens och kursplanernas mål. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta att utveckla sitt arbete med de individuella utvecklingsplanerna så att innehållet och kvaliteten förbättras.

Innehåll, organisering och individanpassning i undervisningen

Av läroplanen framgår att skolan för att kunna utvecklas kvalitativt ständigt skall föra en aktiv diskussion kring kunskaper där undervisningsmålen och metoderna omprövas. Skolans strategi för att omvandla de nationellt fastställda målen för utbildningen till verksamhets- och undervisningsmål skall vidare, enligt grundskoleförordningen, formuleras i skolans arbetsplan. Vid Hultskolan har man arbetat med arbetsplanen på ett aktivt och metodiskt sätt där all personal varit delaktig. Arbetsplanen beskriver inom olika områden på ett konkret sätt hur skolan arbetar för att ge eleverna möjlighet att nå målen i läroplanen. När det gäller målformuleringarna om kunskaper handlar målen dock om hur lärarna skall arbeta i stället för att beskriva vad eleverna skall uppnå. Exempelvis är ett mål att lärarna på bästa sätt skall tillvarata personalens kunnande. Resultatet av denna målformulering blir bland annat att skolan i sin kvalitetsredovisning beskriver sina arbetsmetoder utan att samtidigt presentera vilka resultat hos eleverna som metoderna givit. Inspektörerna bedömer att skolan i sina diskussioner kring kunskaper och utveckling av arbetsmetoder bör fokusera mer på målen i läroplanen och kursplanerna.

Skolan har en elevvårdsplan för hur de utreder elever i behov av särskilt stöd och hur stödet skall ges. Varje termin genomförs en klasskonferens där rektorn tillsammans med personalen gör en kartläggning av vilka elever som är i behov av särskilt stöd. Utöver denna kartläggning är det personalen som samverkar kring och ansvarar för stor del av resursfördelningen. Mycket av ansvaret hamnar på den enskilde klassläraren som får prioritera och sätta in åtgärder för de elever som har störst behov. Detta menar intervjuade lärare kan leda till att elever inte får det stöd som de är i behov av. Intervjuade föräldrar ger också exempel på tillfällen när väntetiden för utredningar centralt varit lång. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från och med 1 juli 2006 betonas att rektorn skall se till att elevers behov av särskilda stödåtgärder skall utredas. Inspektörerna bedömer att skolan tillgodoser elever i behov av särskilt stöd, men att skolan bör se över hur de arbetar för att utreda vilka behov av stödåtgärder som enskilda elever har.

Åtgärdsprogram upprättas för samtliga elever i behov av särskilt stöd. I de åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av kan kopplingen till läroplanens mål och kursplanernas mål bli tydligare.

Förbättringsarbete och ledning

Av skolans kvalitetsredovisning framkommer det att skolan regelbundet genomför utvärderingar och gör lägesbedömningar. Personalen drar slutsatser utifrån hur de arbetat och gör förändringar i sin verksamhet. Skolans arbetsplan har också utvecklats från år till år som en konsekvens av detta. Av vad som framkommit ovan bör dock eleverna och föräldrarna erbjudas möjlighet att delta i utvecklingsarbete i större utsträckning. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller förordningarnas krav när det gäller innehållet, men kan förbättras genom att innehålla mer analys av de resultat som presenteras. Av intervjuer framgår det dock att elever inte varit delaktiga i framtagandet av den.

Rektorn är utbildad mellanstadie lärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Han är rektor för fem verksamheter på två olika orter. Samtliga intervjuade är mycket nöjda med sin rektor och eleverna uppger att de känner honom. Lärarna menar att rektorn är förtrogen med verksamheten, men att stort ansvar lämnas till dem för att driva det pedagogiska utvecklingsarbetet samt att ta ansvar för fördelning av stödinsatser vilket beskrivits ovan. Personalen menar att rektorn på grund av sitt spretiga uppdrag inte kan finnas på plats särskilt ofta, men att de alltid kan få tag på honom och att han alltid tagit stort ansvar vid akuta situationer. Inspektörerna bedömer att rektorn har förvärvat pedagogiska insikter genom utbildning och erfarenhet och utifrån sina förutsättningar är förtrogen med verksamheten. Rektorn bör dock leda skolans pedagogiska utvecklingsarbete i större utsträckning.

Sammanfattning

Hultskolan bedriver ett bra, målinriktat arbete med att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling, men saknar dock en likabehandlingsplan som motsvarar den nya lagens krav.

Skolan bedriver ett aktivt förbättrings- och kvalitetsarbete som bland annat tar sig uttryck i en mycket bra arbetsplan som ständigt utvecklas. Rektorn bör leda skolans diskussioner kring kunskaper och utveckling av arbetsmetoder så att diskussionerna mer fokuserar på målen i läroplanen och kursplanerna. Lärarna bör också i större utsträckning medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen. De individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas avseende innehåll och kvalitet. Vidare bör skolan arbeta för att elevernas inflytande över undervisningen innehåll och arbetsformer ökar i takt med stigande ålder och mognad.

Styrning och ledning fungerar övervägande väl på skolan. Skolan bör dock se över hur de arbetar för att utreda vilka behov av stödåtgärder som enskilda elever har.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Skolan har goda förutsättningar i form av utbildad och engagerad personal, ändamålsenliga lokaler, stimulerande utomhusmiljö samt god tillgång till datorer. Det finns specialpedagogisk kompetens att tillgå 20 procent av en

heltidstjänst. Skolan har ett bibliotek som innehåller både facklitteratur och skönlitteratur. Däremot har skolan inte tillgång till någon utbildad bibliotekarie.

På grund av ett minskat elevantal tvingades skolan att hitta nya sätt att organisera klasser och undervisningsgrupper. Omorganiseringen har lett till att en förskollärare har huvudansvaret för undervisningen av eleverna i årskurs 1. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över sitt sätt att organisera undervisningen så att lärare i huvudsak undervisar i de ämnen de har utbildning för.

I skolans timplan har samhällsorienterade ämnen, naturorienterade ämnen och teknik samlats under begreppet ”Oä”. Lärarna uppger i intervjuer att de naturorienterade ämnena samt teknik fått mindre utrymme i undervisningen än de samhällsorienterade ämnena. Lärarna menar att de inte helt säkert kan garantera att eleverna fått så pass mycket undervisning i ämnena att de haft möjlighet att nå målen i dessa ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över sin timplan så att skolan kan säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid i samtliga ämnen.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att förutsättningarna är sådana att skolan kan bedriva verksamhet av god kvalitet. Skolan bör dock se över sitt sätt att organisera undervisningen så att lärare i huvudsak undervisar i de ämnen de har utbildning för. Skolan bör vidare se över sin timplan så att skolan kan säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid i samtliga ämnen.

Datum	Ort
2007-04-26	Lund

Helena Olivestam Torold
Cecilia Nilsson